

VIITNA METSATÖÖDE ARUTELU KOKKUVÕTE

Kohtumise aeg: 15. september 2023 kell 18.00 – 19.20

Kohtumise koht: Viitna bussijaama parkla

Arutelu juhib Lääne-Virumaa metsaülem Andres Lavrenov, kokkuvõtet koostab kaasamise spetsialist Susanna Kuusik

Tutvustus

Lääne-Virumaa metsaülem Andres Lavrenov tutvustab end ja palub kohalikel julgesti ühendust võtta, kui riigimetsa kohta on küsimusi. Täna kohtumise eesmärk on arutada konkreetse kortermajade ümbrusesse jääva metsaosaga üle. KAH ala – kõrgendatud avaliku huviga ala on kohaliku omavalitsusega kokkulepitud ala. Selles metsaosas arutame metsatööd kohalikega läbi ja teeme metsatööde plaani 10 aastaks. Metsatöid ei tohi teha Viitna järve ümbruses, seal on lubatud ainult looduskaitsealised tööd.

Arutelu

Liina Steinberg: Kas VEP (vääriselupaiga) hindamine on alal tehtud? Lamapuiduga vanas metsas võiksid olla VEP tunnusliigid. Kes teevad VEP hindamisi?

Metsaülem selgitab, et kõik RMK töötajad, kes külastavad antud kohta looduses, annavad esmase sisendi RMKs töötavatele koolitatud spetsialistidele, kes kontrollivad alal avastatud VEP tunnuste olemasolu ning määravad, kas vääriselupaigaks tegemine on põhjendatud. Sarnaselt kontrollitakse ka kolmandate poolte vihjeid.

Kohalikud toovad välja, et siin on väikerähni (III kaitsekategooria liik) elupaik.

Metsaülem teeb ülevaate, millega erinevate kaitsekategooriate liikide puhul metsatöid planeerides arvestama peab.

Kohalik tunneb muret vääriselupaiga üle ja teab näiteid Rootsist, et järjest nende ümbert raiudes on vääriselupaikasid kahjustatud või hävitatud, kuna eelnevalt kaitse all olevalt metsalt on kaitsestaatus ära võetud.

Metsaülem selgitab pinnapealselt Eestis kaitsestaatus tühistamise tavapärasest praktikast, mis on pikaajaline.

Liina Steinberg küsib, millal on tehtud viimane uuring ning kuidas taksaator saab teha hinnangut, kui VEP-i määrab põhjalikumalt koolitatud spetsialist.

Metsaülem selgitab, et on mitmeid viise VEP sisendi kogumiseks, võimalikud VEP leiud kontrollitakse. Tema hinnangul pole füüsiliselt võimalik kõiki Eestis olevaid metsasid järjepidevalt uurida, kontrollitakse neid metsi, kus on potentsiaali VEP leida.

Arutelu metsa kõrval

Liigutakse korterelamu ja eraldis 8 vahele.

Kohalikud küsivad, miks noor mets elamutest eemal pole kõrgendatud avaliku huviga ala.

Metsaülem selgitab, et KAH ala on määratud koostöös kohaliku omavalitsusega ning, lähimal viiekümnel aastal ei ole antud alal uuendusraied tõenäolised.

Vaadates korterelamu ja maja vahelist metsa küsivad kohalikud, mitu puud alles jäetakse.

Metsaülem selgitab, et RMK pole huvitatud ainult majanduslikus vaatest antud alal ja siinkohal kõikide puude raie ei ole valikus. Ta selgitab, et metsas, kus kasvavad lepad, kuused ja männid, on loodulikule arengule jättes tõenäoline stsenaarium, et kuused hakkavad hukkuma, maapinnale jõuab valgus ja viljakas kohas hakkavad kasvama lehtpuud – toomingad ja pihlakad – see osa hakkab võsastuma. Selle alt ei saa kasvama männid, kased ja läheb aega enne, kui saavad uuesti kasvama kuused. Erinevatel puudel on erinev eluiga, lepp on lühikese eluaega. Metsaülem teeb ülevaate erinevatest metsa uuendamise viisidest – kõige tuntum on lageraie, kus raiutakse ala ja jäävad säilikuud või säilikuude grupid. Saab teha ka aegjärkset raiet – ülepinnaalset hõredamaks raiuda; veerraiet – kitsa koridorina raiuda või häilraiet, kus tehakse väike lage ala. Metsaülema soovitus on uuendada metsa. Näiteks tehes lageraie ja istutades kuuse – valides säilikuud puuliigi, sanitaarse seisundi ja teemüra summutamise järgi.

Liina Steinberg: Mis takistab RMK-d istutamast looduslikult tekkinud häiludesse? Kui tekib auk, siis täiendate ja hooldate. Ta täiendab, et tavalises metsas tehtavaid töid, nagu harvendamine ja istutamine, saab teha ka selles metsas, uuendusraiet tegemata. Tegemist on KAH alaga ja puhvermetsaga.

Metsaülem selgitab, et kui tekib piisavalt suur häil, siis on võimalik istutada, muidu on taimedel juur- ja valguskonkurents ning taime kasvamine vaeviline. Kuna antud metsaosas on ka väike, siis väikeste massiivide majandamine sedavõrd kulukas. Majanduslikus mõttes maksame sellisele tegutsemisele peale, sest üksikute puudega toimetamine on kallid.

Arutelu, kuidas siiani on sellel alal korraldatud ohtlike puude raiet ja ühistu-riigimetsa piiri üle vaatamine.

Kohalikud leiavad, et majanduslik tõhusus ei ole selles metsas argument.

Kohalikud arutlevad kas ja milliseid hüvesid metsas on.

Metsaülem küsib, et kas kohalikele oleks vastuvõetav, suurema arvu säilikuude või tee-äärse puhverriba jätmise oleks sobiv?

Arutletakse. Kohalikud ei vasta üksmeelselt.

Arutelu, kas RMK hirmutab või spetsialist informeerib valikutest.

Kohalikud rõhutavad, et enamik neist on kolinud metsa sisse ja metsariba on nende jaoks oluline osa elukeskkonnast.

Metsaülem küsib kohalike arvamust veerraie kohta – tee poolt 10 meetriste ribadena raiumist, et hoida puhvrit elamu ja tee vahel – et midagi oleks pidevalt ees.

Kohalikud küsivad, et mis puu sellel niiskel pinnal kasvaks.

Metsaülem vastab, et kuusk, hall lepp, kask, haab on antud kasvukohas sobilikud. Ta leiab, et saab ka mäнди, aga selle välja kasvatamisega on tööd rohkem, sest mäнд on valgusnõudlik ja taimede konkurentsile tundlikum .

Liina Steinberg küsib, miks RMK tahab raiuda, kui kohalikele praegune olukord sobib.

Kohalik: Kõigile ei meeldi. Kes vastutab, kui mäнд kukub aknasse?

Metsaülem: Kas soovite mitte midagi teha?

Kohalik: Alusmets tuleks maha võtta, et ei oleks selline lõunamaa džungel.

Valdavalt on kohalikud seda meelt, et tööd võiks jääda tegemata.

Indrek Hein küsib, miks RMK surub raiet, kui ala on väike, 3,2 hektarit, siin pole suuri mände, mille eest raha saaks.

Toimub vastu metsaülevahtamise tahtmist hääletus, mida paluti protokollida, et valdavalt ollakse raietegevuse vastu.

Lepitakse kokku, et korraldatakse uus kohtumine, kui metsaülevahtamine on koostanud metsatööde plaani. Kohalikelt oodatakse ettepanekuid nädala jooksul.

Kohalikud ei ole nõus metsaülevahtamise hinnanguga metsa sanitaarsele seisundile.

Kohalik teeb etteheite KAH alast väljaspool tehtud raiele, kus pole istutatud, seemnepuid jäetud, hakkpuit on maas ja tee rikunud. *(Pärast koosolekut külastatakse KAH-st väljaspool tehtud raieala, kuhu 2023. aasta kevadel on istutatud männid, säilikpuud on jäetud gruppidesse, tee on taastatud suure fraktsiooniga kruusaga, raiejäätmed on alles.)*

Metsaülevahtamine ütleb, et uurib ja täpsustab seda konkreetset küsimust.

Kohalik uurib, et kui ta teeb ettepaneku 10 meetri kaupa metsa uuendada, kas RMK on valmis selliselt töötama?

Metsaülevahtamine nendib, et see ei ole tasuv, aga metsamehena on tähtis teatud töid teha.

Kohalik küsib, kuidas käib järk-järgult hooldamine.

Metsaülevahtamine selgitab, et tehakse kitsas riba, istutatakse puud, hooldatakse, kuni see osa on teatud kõrguseni kasvanud, seejärel raiutakse kõrgvalt järgmine riba. Pärilise maja serva võib siis hiljem otsustada, kas raiutakse või müüakse üksikpuude raiena.

Kokkuvõtte

Lepitakse kokku, et toimub uus kohtumine, metsatööde plaani tutvustus.

Täiendavad ettepanekud esitatakse nädala jooksul.

Mitte plaanida raiet korterelamu ja tee vahele.

Minimaalselt plaanida metsatöid kogu KAH alal.